



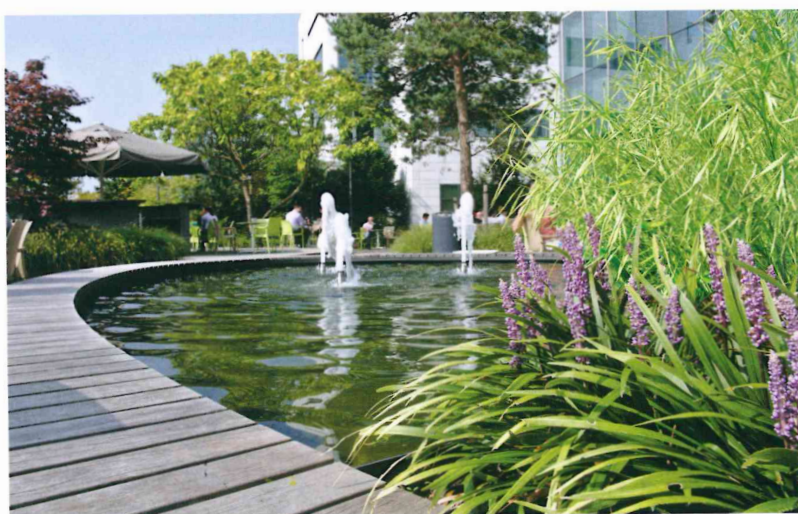
Tuin- en landschapontwerper Jacques van Leuken

Het mooiste compliment komt van de natuur zelf

Nederland beschikt over indrukwekkend talent in de tuin- en landschapsarchitectuur. Zo is er Piet Oudolf, die de Gardens of Remembrance in New York ontwierp. En Adriaan Geuze, die tekent voor spraakmakende parkontwerpen van Londen tot Seoul. Brabant heeft zijn eigen grootheid: Jacques van Leuken. De vlag op zijn carrière is deze prachtig ontworpen daktuin op een van de gebouwen van ASML in Veldhoven.

The war on talent

Een aantrekkelijke, groene werkomgeving voor de medewerkers die niet alleen de mogelijkheid geeft om even te ontspannen, maar ook om elkaar in een andere setting te ontmoeten voor overleg. Dat is waar ASML behoefte aan had toen het in 2010 bij Jacques van Leuken aanklopte voor ontwerp van een bedrijfs- en daktuin. Als marktleider in chipmachines was het bedrijf hard gegroeid, gebouwen waren in hoog tempo uit de grond gestampt en buiten stond het helemaal vol met geparkeerde auto's. Om van over de hele wereld getalenteerde, hoogopgeleide medewerkers te (blijven) trekken en om de huidige medewerkers goed te ondersteunen, was het nodig om ook de werkomgeving aan te passen. Het resultaat is een modern complex vol gezellige koffielekken, een groot plaza met keuze uit zes internationale keukens, dynamische werkplekken met trendy kleuraccenten en ... een buitenomgeving waarin het twaalf maanden per jaar bijzonder goed toeven is. De auto's kregen onderdak in parkeergarages en op terreinen aan de randen van de campus. Het devies werd: groen, groen, groen.



“Doel was om een buitenomgeving te creëren die het jaar rond aantrekkelijk is en waarin de dynamiek van de seizoenen zichtbaar is”

Dragers van het groen

Doel was een buitenomgeving te creëren die het jaar rond aantrekkelijk is en waarin de dynamiek van de seizoenen zichtbaar is. Van de geplante bomen – Van Leuken koos ze stuk voor stuk persoonlijk uit – is 60 tot 70% naaldboom: “Ze zijn de dragers van het groen, ook in de winter.” Het zijn vooral vliegdennen die de campus sieren. Net als de grassen, heide en struiken zijn ze een knipoog naar het omliggende Brabantse boslandschap.

Biodiversiteit

Wonderlijk is het: vanaf de daktuin is het voorbijrazende verkeer op de snelweg, op slechts twintig meter afstand, nauwelijks te horen. “Zelfs in de winter hoor je hier de vogels fluiten”, vertelt Van Leuken. “Die vinden op de campus voeding. In de eerste boom die er stond, zat al op de eerste dag een houtduif. Je ziet hier onder andere mussen, vinken, spechten, sperwers en de hele familie mees.” Met al het groen heeft ASML voorzien in de natuurlijke habitat van de dieren. De diversiteit aan planten in de daktuin is ook terug te vinden in de tuin bij het bedrijfsrestaurant. “Alles bloeit en groeit het hele jaar door”, vertelt Van Leuken. “Het is gemaakt op het aantrekken van bijen en vlinders. Er zijn drinkschalen voor vogels, er is een vijver en een insectenhotel. Alles is gericht op biodiversiteit.”



Duurzaamheid in een natuurlijk landschap

Duurzaamheid is en blijft een sleutelwoord bij het vergroenen van het ASML-terrein. Langs de 700 meter lange parkeergarage aan de A67 meandert een pad van semipermeabele parkstenen. "Het heeft een Aquaflow-systeem", legt Van Leuken uit. "We bergen het water voordat we het teruggeven aan de bodem. Zo verantwoorden we het gebruik van stenen." Deze laatste blijven nodig omdat de gebouwen toegankelijk moeten blijven voor de hulpdiensten. Ook leveranciers en bussen vol bezoekers rijden hier dagelijks af en aan. Op deze plek werken duizenden medewerkers en worden dagelijks vele bezoekers ontvangen, van klanten en leveranciers tot scholieren die langskomen voor een technologieles in het ASML Experience Center. "Een complete parkomgeving creëren was niet mogelijk", vertelt Van Leuken. "Het blijft een campus."

"Soms horen we van bezoekers:
wat hebben jullie die gebouwen hier toch
mooi in de omgeving gezet"

Licht en eenheid in kleur

Bij ASML wordt van 's morgens vroeg tot 's avonds laat gewerkt. Mensen die er op kantoor werken, komen in de winterperiode in het donker aan en gaan in het donker weer weg. De parkeerplekken, de wandelroutes en de verschillende ingangen moesten dan ook goed worden verlicht. Daarentegen zijn andere delen van de buitenruimte waar geen traffic plaatsvindt niet verlicht. Interieur en exterieur zijn doordacht op elkaar afgestemd. Wat dat oog voor eenheid treffend illustreert: ook de kleuren van de lichtmast, cameramast en prullenbakken zijn op elkaar afgestemd.



De cultuurtechnische en hovenierswerkzaamheden zijn verzorgd door W & E van Kasteren.



“Grote bomen zijn belangrijk. Sfeer creëren moet nu, niet pas over vijftien of twintig jaar”

Bomen met karakter

Dat ASML voor Jacques van Leuken koos voor het groenontwerp van de campus is niet verwonderlijk. Van Leuken heeft een enorme staat van dienst en weet met inspirerende ideeën elke tuin een eigen karakter te geven. Hij is bijzonder creatief en prettig in de omgang. Maar bovenal sluit zijn visie op architectuur en tuinontwerp perfect aan bij de wensen en doelen van ASML. Zo kenmerkt zijn werk zich door het gebruik van volwassen plantmateriaal. De gemiddelde boom op het terrein heeft een leeftijd van 35 jaar. “Grote

bomen zijn belangrijk. Sfeer creëren moet nu, niet pas over vijftien of twintig jaar.” Van Leuken zocht elk exemplaar op de campus hoogstpersoonlijk uit. Waarom? “Bomen hebben allemaal karakter.” Hij wijst naar een hoge, slanke den op de hoek van een gebouw. “Die knik erin maakt hem heel natuurlijk.” En hoewel de boom hier nog geen twee jaar staat, oogt het geheel alsof het nooit anders is geweest. Het ziet eruit alsof er elk moment een hert kan opduiken tussen het struikgewas. “Dit project is een van de vlaggen op mijn carrière”, zegt Van Leuken met gepaste trots. Tevreden luistert hij naar de fluitende mezen: “Een mooier compliment dan van de natuur zelf kun je niet krijgen.”

Tekst: Janneke Sinot

Fotografie: Jack Tummers & Thomas Bastiaans



Jacques van Leuken Gardens, Parks & Estates

Kloosterstraat 1
5670 AD Nuenen
Tel.: +31 (0)40 - 284 60 64
E-mail: info@jacquesvanleuken.nl

Voor meer informatie:
www.jacquesvanleuken.nl